

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فیش منبر

حضرت فاطمه معصومه سلام الله علیها

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

منبر کوتاه حضرت معصومه سلام الله علیها ۲

تهیه در کانال فیش منبر و مرثیه در ایتا

<https://eitaa.com/fishemenbar>

عرضه در سایت طلبه یار = <http://www.talabeyar.ir>

شخصیت و فضایل حضرت معصومه (سلام الله علیها)

ای خاک پاک قم چه لطیف و معطری
گوهر کجا و شأن تو نبود عجیب اگر
بس باشد این مقام تو را ای زمین قم
آن بانوی حریم امامت که مام دهر
یا فاطمه، حریم خدا، بضعه بتول
هستی تو دخت موسی و اخت رضا یقین
فخر امام هفتم و هشتم که از شرف
مریم که حق ز جمله زن هاش برگزید
از لطف خاص و عام تو ای عصمت اله

خاکی، ولی ز ذوق و صفا بند گوهری
گویم ز قدر و منزلت از عرش برتری
مدفن برای دختر موسی بن جعفری
نازاده بعد فاطمه یک همچو دختری
محبوبه مکرمه حی داوری
گردون ندیده همچو پدر هم برادری
وی را یگانه دختر و آن را تو خواهری
شایسته نیست آن که کند با تو همسری
بر عاصیان شفیعه فردای محشری

حضرت فاطمه معصومه - سلام الله علیها - دارای شخصیتی رفیع و والا مقام می باشد بطوری که ائمه طاهرین - علیهم السّلام - از این بانو، با جلالت و تکریم یاد کرده اند و حتی پیش از ولادت آن حضرت، بلکه پیش از ولادت پدر بزرگوارش، نام او بر لسان بعضی از ائمه - علیهم السّلام - آمده و از مقام والای او سخن گفته اند که به بعضی از آنها اشاره می شود .

امام صادق - علیه السّلام - می فرماید :

«ألا إنَّ قَمَّ حَرَمی و حَرَم وُلْدی من بعدی...» [۱] بدانید قم حرم من و حرم فرزندانم

پس از من است، زنی از فرزندان من در این شهر در می گذرد که او دختر موسی

است...»

امام صادق - علیه السلام - در حدیثی دیگر پیش از اینکه این فرزند گرانقدر متولد شود از فضیلت زیارت و مدفن او سخن می‌گوید و شیعیان را به اهمیت آن توجه می‌دهد و می‌فرماید

«شهر قم، حرم ما است و در آن زنی از فرزندان من مدفون می‌شود، به نام فاطمه هر کس او را زیارت کند بهشت برای او ثابت می‌شود...» [۲]

همه این بیانات حاکی از شأن و عظمت و فضیلت این بانوی مکرم اسلام می‌باشد. بی‌شک این فضایل و خصوصیات اخلاقی این بانوی بزرگ است که او را دارای چنین مقام و منزلتی نموده است چون امام موسی کاظم - علیه السلام - دارای ۳۷ فرزند بود که در میان آنها این بانوی مکرم است که مثل ستاره‌ای درخشان می‌درخشد و در میان فرزندان امام کاظم - علیه السلام - بعد از امام رضا - علیه السلام - هیچ کدام هم سنگ او نمی‌باشد. حال به خصوصیات و فضایی اشاره می‌کنیم که باعث عظمت و درخشش او در میان دیگر امامزادگان شده است.

شرافت خانوادگی

او ماه تابانی است که از برج امامت طلوع کرده در آغوش امامت تربیت یافته، قنداقه امامت را نیز در دامن خود پرورش داده است زیرا او دختر امام، خواهر امام و عمه امام است. همه نیاکان او مشعلداران امامت، پرچمداران هدایت، اسوه‌های فضیلت و استوانه‌های ولایتند. و مادر بزرگوارش از بانوان با فضیلت و از اسوه‌های تقوی و شرافت و از زنان کم نظیر تاریخ بشریت است.

بدیهی است که تأثیر شخصیت پدر و مادر در روح و جسم فرزندان را نمی‌توان انکار

کرد این ویژگی در وجود حضرت فاطمه معصومه - سلام الله علیها - نیز بروز یافت و از هر دو طرف فضایی را به ارث برد و می‌توان سر برتری آن حضرت بر دیگر فرزندان موسی بن جعفر - علیه السلام - را در همین نکته یافت. البته این نمی‌تواند به معنای تأثیر نداشتن تلاش و کوشش آن حضرت در این راه باشد بلکه علاوه بر همه شایستگی‌های فردی که در وجود خویش به وجود آورده بود از این عوامل نیز به عنوان مکمل و پشتوانه ترقی و تکامل معنوی اخلاقی و علمی سود می‌برد .

عبادت حضرت معصومه - سلام الله علیها -

بنا به تصریح قرآن هدف از خلقت انسان چیزی جز عبادت و بندگی خداوند نیست کسانی که به این هدف مهم پی بردند در راه رسیدن به عالیترین مرحله آن سر از پا نمی‌شناختند .

یکی از عالیترین نمونه‌های عبادت و بندگی خدا از خاندان ولایت و امامت، کریمه اهل بیت فاطمه معصومه - سلام الله علیها - می‌باشد. او با عبادت و شب زنده‌داری هفده روزه‌اش در واپسین روزهای عمر شریفش در مدت اقامتش در منزل موسی بن الخزرج، گوشه‌ای از یک عمر عبودیت و خضوع و خشوع آن زاده عبد صالح خدا در برابر ذات پاک الهی است. [۳]

محدثه بودن آن حضرت

از ویژگی‌های حضرت معصومه - سلام الله علیها - این بود که علوم اسلام و آل محمد - صلی الله علیه و آله - آگاهی داشت و آن حضرت از جمله روایت کنندگان حدیث بود

و چندین حدیث است که در سند آنها نام حضرت فاطمه معصومه - سلام الله علیها - به چشم می خورد که علامه بزرگوار امینی در کتاب شریف الغدیر به بعضی از آنها استناد می کند مانند، **عن فاطمه بنت علی بن موسی الرضا حدثتني... «من كنت مولاة فعلی مولاة»** [۴] نقل این احادیث حاکی از مقام علمی والای آن بانو می باشد .

لقب معصومه - سلام الله علیها -

مقام عصمت که عالی ترین مقام معنوی و پاکی است، درجاتی دارد، و در وهله اول بر دو گونه است:

۱. معصوم از خطاء

۲. معصوم از گناه .

حضرت معصومه - سلام الله علیها - مانند حضرت زینب - علیها السلام - در یکی از درجات عصمتند، گرچه در درجات چهارده معصوم - علیهم السلام - نباشد .

روایت شده حضرت رضا - علیه السلام - فرمودند: **«من زار المعصومة بقم کمن**

زارنی» [۵]

کسی که معصومه را در قم زیارت بکند مانند آن است که مرا زیارت کرده است. گرچه شواهد و قرائن در مورد مقام عصمت حضرت معصومه - سلام الله علیها - بسیار است، ولی سخن فوق از امام معصوم - علیه السلام - شاید اشاره ای باشد که حضرت معصومه - سلام الله علیها - دارای مقام عصمت بوده است، ضمناً این سخن بیانگر آن

است که: این لقب را حضرت رضا - علیه السلام - به فاطمه کبری - سلام الله علیها - داده است. و گرنه نام آن حضرت معصومه نمی باشد .

شفاعت گسترده

اعتقاد به شفاعت انبیاء و اولیاء از ضروریات مذهب شیعه است و هیچ تردیدی در آن نیست. و بالاترین جایگاه شفاعت، از آن رسول گرامی اسلام - صلی الله علیه و آله - است که در قرآن کریم از آن به (مقام محمود) تعبیر شده است. همانا دو تن از بانوان خاندان رسول مکرم - صلی الله علیه و آله - هم شفاعت گسترده ای دارند که بسیار وسیع و جهان شمول است.

۱. خاتون محشر، صدیقه اطهر، حضرت فاطمه - سلام الله علیها -

۲. شفیعه روز جزا، حضرت فاطمه معصومه - علیها السلام - .

امام جعفر صادق - علیه السلام - در این رابطه می فرماید: «تَدْخُلُ بِشَفَاعَتِهَا شِيعَتَنَا الْجَنَّةَ بِاجْمَعِهِمْ» [۶]. [با شفاعت او همه شیعیان ما وارد بهشت می شوند .

زیارتنامه مخصوص

یکی از شواهد عظمت استثنایی حضرت معصومه - سلام الله علیها - زیارتنامه ای است که به خصوص، حضرت رضا - علیه السلام - در شأن او صادر فرموده است. زیرا بعد از فاطمه زهرا - سلام الله علیها - تنها زیارتی که از امام معصوم برای یک زن نقل شده،

زیارت حضرت معصومه - سلام الله علیها - است و هیچ یک از بانوان خاندان عصمت و طهارت زیارت مخصوص از امام ندارد .

پی نوشتها:

- [۱] سفینه البحار، ج ۲، ص ۲۷۶.
- [۲] علامه مجلسی، بحار الانوار، ج ۶، ص ۲۱۶.
- [۳] قم شناسی و گردشگری، ص ۲۹۲.
- [۴] علامه امینی، الغدیر، ج ۱، ص ۱۹۶.
- [۵] ریا حین الشریع، ج ۵، ص ۳۵.
- [۶] علامه مجلسی، بحار الانوار، ج ۶، ص ۲۲۸.